

Kevés is volt Kevés is marad

A TÉGLA

Ismert dolgok: nagy az építkezési kedv, de kevés az építőanyag, különösen hiányzik a tégl. Mit hoz az idei esztendő? Vajon több lesz-e a tégl? Erről érdekeltünk a Csongrád-Bács megyei Téglaiipari Vállalatnál.

Termelési adatok: a vállalat elhatározta, hogy az első felévben 56,5 millió darab nyerstéglát és 44,7 millió darab égetett téglát gyárt. Az időjárás igen kedvező volt, korán beköszöntött a tavasz. Mégsem sikerült eleget tenni az előzetes terveknek. A nyerstéglagyártás mennyisége 53,8 millió darab (95 százalékos teljesítés), az égetett téglamennyisége pedig 43,4 millió darab (97 százalékos eredmény) volt. Tavaly körülbelül ugyanennyit gyártottak a vállalat gyáraiban. Egészen pontosan 42,9 millió darab téglát égettek a múlt év első felében. Helybenjárásnak is minősíthetjük eredményeiket. De miért?

A lemaradás legfőbb okának a krónikus létszáhiányt tekintik. Körülbelül 80 dolgozóra lenne szüksége a vállalatnak. Csupán a szőregi téglagyárból harminc ember hiányzik. Ebben az üzemben volt a legnagyobb elmaradás is.

A vásárlóknak sovány viasz létszáhiányra hivat-

kozni. Elgondolkodtat, hogy a környék téglagyáraiban egyre kevesebb a munkás-kéz. Hiába mondják, hogy a szőregi gyár is modern üzemnek számít, lehet, hogy az, de csak viszonylagosan. A szomszédos üzemekhez viszonyítva, a többi környékbeli téglagyárhoz. Mert ebben az üzemben is nehéz a munka, s gyenge a szociális ellátottság.

A keresetekkel is bajok vannak. Bár a kemence-munkások fizetése 1700-3000 forint között ingadozik, az átlagbérszint kötöttsége fékező hatást gyakorol az anyagi dotálásra.

A középfalblokk üzem eleve késve startolt, következőképpen nem is tudták teljesíteni feladataikat. A tervezett 7,5 ezer köbméter helyett csak 4 ezer köbméter faelemet gyártottak. Pedig erre is igen nagy szüksége van az építőipari vállalatnak a szegedi tarjánalepi építkezéseknél.

Talán a második felévben fokozni tudják a termelés ütemét, s csökkentik az elmaradás mennyiségét. A téglaiipar megegyezett az építőiparral és ezentúl havonta 2200 köbméter falmennyiséget adnak át. Ha ezt az ígéretüket teljesítik, akkor év végére körülbelül 16 ezer köbméter középfalblokkot gyártanak.

A téglaiipari vállalat legjelentősebb beruházása a szegedi 1-es gyárban folyik. Ez az építkezés is vontatottan halad. Az építési vállalkozóval — Csongrád megyei Építőipari Vállalat — több egyeztető tárgyalást folytattak már, de a határidők állandóan „csúsznak”.

A generálvállalkozónak sokkal nagyobb gondot kellene fordítani a saját érdekében is fontos beruházásra. Végül is jövőre pontosan az építőipar sínylet meg a késedelmeket, mert továbbra is korlátozott lesz a téglaelátás. Az eredeti tervek szerint 1969 tavaszán már üzembe kellene helyezni az új, modern téglagyárat, amely alagútkelemben, földgáztüzeléssel égethet.

Ha így haladnak, mint eddig, akkor kerekén 10 millió darab téglával lesz kevesebb a jövő évi „termés”. Ez a mennyiség 250 családi ház felépítésére elegendő! A téglaiipar is „zavarja” az építkezés menetét, mert még máig sem bontották le az út melletti rozoga épületet, amelyben egy fűszerüzlet van. Vitatkoznak a tanács-csal és az élelmiszeripari vállalatnál, s közben fizetik az „akadályoztatási” kötbért. Ideje lenne ebben a kérdésben is megegyezni az érdekelteknek.

Vitára bocsátjuk

Szerkesztőségünk vitára bocsátja a munkahelyi közérzet témáját. Hogy érzi magát munkahelyén? című cikkünkhöz várjuk olvasóink hozzászólásait, leveleit, melyeket szintén közreadunk.

HOGY ÉRZI MAGÁT MUNKAHELYÉN?

Átnéztem húsz munkavállaló felmondási papírját. Az egyik így, a másik úgy indokolta meg elhatározását. Volt, aki nem is magyarázkodott, csak egyszerűen felmondott és elment. Felkerestem azt a húsz embert és szóban megkérdeztem tőlük, miért hagyták ott munkahelyüket. A jobb keresetekre gondoltam, de meglepett a válasz, mert a húszból tízenyolc nem anyagi előnyökre hivatkozott, hanem másra. Arra, hogy nem érezték jól magukat régebbi vállalatuknál. A húszból tehát tízenyolc maradt volna eredeti helyén, ha... Ha jól érezte volna magát. De nem így volt, valami bántotta őket. Valami, vagy valakik megmerevítették körülöttük a levegőt. Azt mondták, még akkor is elmentek volna, ha új helyükön kevesebb fizetést kapnak.

A húsz indoklás húszféle embert mutatott be. Sok mindenben különböztek egymástól, de egy sor dologban nagyon egyformák voltak: az emberi tulajdonságokban. A változatosságban, hogy az ember nem gép, hogy az embernek hangulata van. S ez a hangulat függ az otthoni körülményektől, az ember vérmérsékletétől, műveltségének fokától, munkatársainak magatartásától, az időjárástól, a piaci árak alakulásától, sőt még a villamoskálauz hangvételétől is.

Az élet és annak menete egyébként igen egyszerű. Nem tudunk kibújni bőrünkéből, a nap huszonegy óráját felosztjuk három részre. S annak egyharmadát, — néha többet is — éppen a munkahelyünkön töltjük el. Ezért nem is lehet csodálkozni azon, hogy a munkahelyi körülményeket legalább olyan meghatározónak tartjuk, mint az otthoni, családi légkört. Az ember általában nem is a fizetést említi érzelmei meghatározójának. Egészen más dolgokat tart elsősorban fontosnak. A körülötte levő szervezethez, a hangvétel, a munkakörülményeket, a munkatársakat és a vezetőket viszonyít, a becsületet, az igazságszolgáltatást, a szókimondást, a hozzáértést, s csak azután az anyagiakat. Hogy őt, mint munkást, dolgozó, alkotó, érdekes embert hogyan és mennyire veszik számba ebben a bonyolult gépezetben, amelyben élünk, dolgozunk, amely társadalmi szervezetnek eleve „alkatrészeivé” váltunk.

Visszatérek az említett húsz ember válaszához. A szervezethez, a rossz munkamenet első helyen szerepelt a beszélgetés során. Egyikük azt mondta, azért nem érezte jól magát, mert ha szóvá tette a szervezethez, akkor kukacoskodónak, renitensnek tekintették, aki minden lében kanál, aki talán felettesei beosztására vágyik. Nem üldözték ugyan, de „rá járt a rúd”. A dolgok összefüggnek. Ha a gépe jó volt, akkor az anyagellátás akadózott, sok volt az állásideje, s ennek következtében kevesebbet is keresett. Sok mindent haszontalannak, céltalannak látott. Kilepett. Szívére emelt kézzel mondta, nem szeret vándorolni, ő nem olyan ember, de értsem meg, nem maradhatott, mert szeretné jól érezni magát mindenütt és mindenkor.

Hiányolták az üzemi demokráciát. S nem csak úgy „játsszadózásból”. Bensőjükben, szívükben és lelkükben érzik és magukénak vallják a szocialista rendszert. Tudják és megértik kettős szerepüket is: munkavállalók, de tulajdonosok egyben. Joguknak és kötelességüknek tekintik a beleszólást, s elvárják a viszonzást. Az ember általában elismeri az alá- és fölérendeltségi viszony szükségességét. Van beosztott munkás, csoportvezető, művezető, üzemvezető, igazgató, miniszter. Mindenkinek megvan a maga munkaköre, hatásköre. Mindenki teljesíti a kiadott utasítást, mert az együtt jár a munkavégzés mechanizmusával.

De nehezen viseli el azt a hangnemet, amely sérti önértéket, amely a hamis tekintélyféltésből ered. Nem viseli el a pökhendiséget, a beosztással való visszaélést. Nem tekint önmagát felesleges szolgájának, hanem munkatársának, legyen az bármilyen magas beosztásban.

A becsület, az igazságosság a munkahelyi légkör egyik legfontosabb meghatározója. Még a munkaszervezésben levő diszsonancia sem oly ártó, mint az, ha „bűzös” dolgok vannak a munkahelyen. Ha az igazgató kivételesen valakivel, s az ilyen személy besúgással dönti el emberek sorsát, fizetését, jutalmát, kitüntetését. Ez rendkívül sértő. Az más kérdés, hogy szégyenségi bizonyítvány a vezetőre is.

A munkahelyi körülmények... Poros a levegő, indokolatlanul fűrésztől a munka, nincs megfelelő öltöző és fürdő, rosszul zárnak az ablakok, huzatos a műhely, elavultak a gépek. A másik gyárban jobb a körülmények, nagyobb a tisztaság, a rend, fejlettebb a technika. Csoda-e, ha az előbbi helyről elkövándorol a munkás? Az ember ott érzi jól magát, ahol rendet, fegyelmet, céltudatosságot lát, ahol érzi és értékelheti tevékenységének hasznosságát.

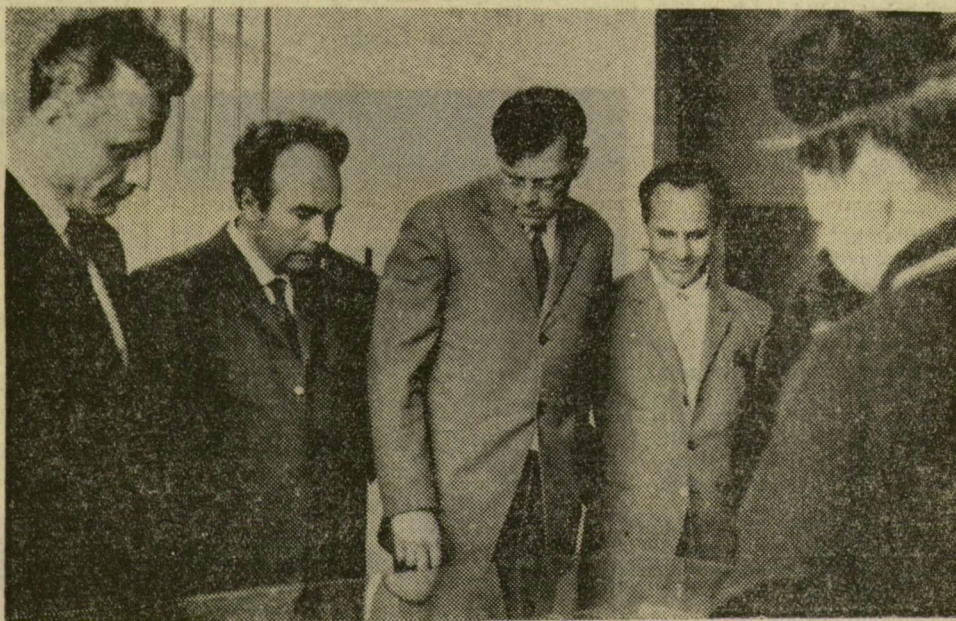
Ha a családban nincs egyetértés, ha a szülők nem szeretik egymást, ha otthon megromlik a légkör, akkor széthullik a család, az addig összetartozó emberek útjai elválhatnak. Az ember a munkahelyén sem tudja sokáig elviselni a megromlott légkört, ott is, — második otthonában is — igényli az egyetértést, a megértést, a megbecsülést.

Valaki azt mondta, hogy amikor jó hangulat van az üzemben, kétszer annyi munkát képes elvégezni, jobban, szebben, megbízhatóbban dolgozik. Nem tudnak olyan prima gépet megtalálni, amely jobban segítené a vállalat tevékenységét, mint ha az emberek elégedettek a műhelyben, az íróasztaluknál, „státuszukban”.

Mégegyszer a kérdést: Hogy érzi magát a munkahelyén? Nehéz erre választ adni. Ahány munkahely, ahány ember, annyiféle válasz. De egy dolog igaz: igen nagy baj, ha az ember nem érzi jól magát ott, ahol dolgozik, ahol éle-
tének egyharmadát eltölti.

GAZDAGH ISTVÁN

Az odesszai küldöttség a kábelgyárban

A küldöttség tagjai a szegedi kábelgyár makettjén az üzem jövőjének képét tanulmányozzák. Jobbról balra: L. J. Butenkó, D. I. Sztoljár, V. P. Bolenkov, Ny. V. Karaman és A. P. Panyecsnikova

Szeged szovjet testvérvárosának, Odesszának pártmunkás küldöttsége tegnap, szombaton délelőtt a Magyar Kábelművek szegedi gyárába látogatott, ahová elkísérte őket dr. Perjesi László, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, Sipos Géza, a városi pártbizottság titkára és Deák Béla, a városi párt- és bizottság titkára, a pártbizottság osztályvezetője.

A vendégeket a gyárban Halász Árpád igazgató, Nagy József gazdasági vezető, Ocskó Lajosné párttitkár, Karnóth Györgyné szakszervezeti titkár és Bílk József KISZ-titkár fogadta. A gyár párt- és bizottságának munkájáról Ocskó Lajosné, a gyár termelői tevékenységéről pedig Halász Árpád tájékoztatta a küldöttség tagjait. A szovjet vendégek nevében Vitkor Petrovics Bolenkov, az Ukrán Kommunista Párt Odessza városi bizottságának titkára köszöntö meg a szíves meghívást és átadta az odesszai kommunista jó kívánságait, majd bemutatta a delegáció tagjait: Anna Pavlovna Panyecsnikovát, Odessza kijevi kerületi pártbizottságának titkárát, Nyikolaj Vasziljevics Karaman orvos-kandidátust, az Odesszai Orvostudományi Egyetem pártbizottságának titkárát, Leonyid Jakovlevics Butenkót, Odessza tenger-
melléki kerületi pártbizottságának titkárát és David

Ipatyievics Sztoljárt, Odessza Lenin kerületi pártbizottságának titkárát.

A testvérváros képviselői nagy érdeklődéssel figyelték a kábelgyártás technológiai menetét az üzem csarnokai-
ban. Kérdések is gyakran elhangzottak.

A húzalnyújtó műhelyben a dolgozók virágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek. Mihalecki Béla üzemvezető bemutatta a nyújtógépek működését.

A szép gyári környezet is tetszett a vendégeknek. Erdéklődtek, hogyan sikerült a hajdani huszárlaktanyát ilyen kellemessé tenni. Halász Árpád elmondta, hogy a dolgozók több mint 10 ezer órát segítettek társadalmi munkában az udvar és csarnokok környékének parkosításában.

A többi műhelyben is egy-egy szál virággal várták a delegáció tagjait, akik viszonzásképpen odesszai képeskönyveket, szép hajómodelleket és jelvényeket adtak a kábelgyári munkásoknak. Megtekintették még a gyár étkezdéjét, a könyvtárszobát és az orvosi rendelőt.

Testvérvárosunk küldöttjei este a szabadtéri játékok előadását, a Bánk bánt nézték meg. A mai napjukat városnézéssel töltik, látogatást tesznek az ipari vásárra és este a Hattyúk tava bemutatóján vesznek részt.

Fagylalt és higiénia

Ezen a nyáron elég sokszor volt téma a napilapok hasábjain a fagylalt. Szerencsére Szegeden és Csongrád megyében még nem fordult elő a Pest megyei községekhez hasonló esetek. Nem azért persze, mintha a cukrászdák mindegyikének higiéniai, a kényes áruk minősége, tárolása és kezelése a lehető legtökéletesebb lenne, és e tekintetben nem volna nekünk további követelmények. A szegedi KÖJÁL rendszeres vizsgálatait azt bizonyítja, hogy a nagyon jó fagylaltkészítő üzemekben is találhatók javítanivalók. A fagylaltkészítők nem mind-egyike tartalmazza a szükséges anyagok szabvány szerinti összetételét. Olykor kevesebb bennük az édesség a kelleténél, mintha a készítő sajnálná belőlük a cukrot stb. Változó a tej, a tej-szín és más alapanyagok minősége is, hátha még azok minőségének is adagolják a fagylaltléhez.

A hagyományos fagylaltkészítésnek — bármilyen kor-

szerű eszközök mellett is — megszámlálhatja esztendeit a mind nagyobb tért hódító konzervfagylalt, amelyet a Szegedi Konzervgyár is előállít már.

Dr. Vetrő János, a szegedi KÖJÁL igazgató főorvosa elmondta, hogy intézkedtek 11 hónapon át vizsgálták a konzervfagylaltot. Százötven vizsgálati eredményről szólt ki a vizsgálat mellett. Hónapok múltával sem észleltek benne mikrobiológiai elváltozást. Ize, zamata több hónap elteltével is olyan volt, mint a gyártáskor. A gyümölcs-konzervfagylalt után kísérletezik a gyártó üzem a teljes alapanyagú készítmények előállításával, elsősorban a tejpor felhasználásával.

Miért használjuk a szegedi KÖJÁL vizsgálatának eredményét a konzervfagylalt jelenével és jövőjével kapcsolatban? A nyárnak még nincs vége, s a fokozott előrelátás csak hasznos lehet. Szegeden a földművelésszövetkezet már konzervfagylaltot

hoz forgalomba, s ez dicséretes kezdeményezés.

A mozgóárusok csak gyümölcs alapanyagú fagylaltot árulhatnak. De mi a higiéniai biztosíték, amikor a nyitott tegelybe szennyezett port kavár a szél, ha az előző napról visszamarad valamennyi fagylalt? A már egyszer felolvasztott fagylaltot nem szabad megint fagyasz-
tani, s főleg árusítani. S tegyük fel, a gyártó üzemek egyike egy rekkenő napon elkészít és szállít 15 mázsás fagylaltot, s délután és másnap hűvösre fordul az idő. Mi történik a már lefagyasztott, de felolvasztott, álló fagylalttal, különösen, ha az teljes alapanyagú? Vajon a visszamaradt árut megsemmisítik? Talán igen, talán nem. Egy ilyen aktusra szívesen várnánk meghívást, hátha csatlakozunk gyanúnkban.

L. F.

Véget ért az UNESCO konferencia

Ötnapos tanácskozás után szombaton a Magyar Tudományos Akadémián a zárójelentés és az UNESCO vezető szervei elé terjesztendő ajánlások elfogadásával véget ért a művelődési központok fejlesztéséről rendezett UNESCO konferencia.

Az elfogadott ajánlások között szerepel az a magyar javaslatra elfogadott ajánlás, hogy a művelődési miniszterek világkonferenciája vizsgálja meg az állami szervek szerepét a művelődési központok különféle típusainak fejlesztésében.

VASÁRNAP,
1968. JÚLIUS 21.

DEL-MAGYARORSZAG 3